

DIAGNOSTICKÉ
CENTRUM

821 04 Bratislava, Slovinská 1

**ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM
PRE DETI MATERSKEJ ŠKOLY V DIAGNOSTICKÝCH TRIEDACH
PRI DIAGNOSTICKOM CENTRE**

1. Názov vzdelávacieho programu
2. Vymedzenie vlastných cieľov a poslania výchovy a vzdelávania
3. Stupeň vzdelania, ktorý sa dosiahne absolvovaním školského vzdelávacieho programu
4. Vlastné zameranie materskej školy
5. Dĺžka štúdia a formy výchovy a vzdelávania
6. Profil absolventa
7. Vzdelávacie oblasti
8. Vyučovací jazyk
9. Spôsob, podmienky ukončenia výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní
10. Personálne zabezpečenie
11. Materiálno-technické a priestorové podmienky
12. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní
13. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia detí a žiakov
14. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy
15. Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov
16. Prílohy
  - 15.1 Príloha č. 1: Vzdelávacie štandardy
  - 15.2 Príloha č. 2: Učebné osnovy
  - 15.3 Príloha č. 3: Plány rozvoja zručností
  - 15.4 Príloha č. 4: Denný poriadok

1. Názov vzdelávacieho programu

Prečo Vláčik?

Lebo vláčik ide stále vpred, chce vidieť, vedieť viac a viac, vždy niečo nové spoznávať. Naučí nás prekonávať prekážky. Tak nastúp aj Ty a potiahnime spolu do cieľa.

Ide, ide vláčik, ide, ide vlak.
Pod' te milé deti, pod' te
nasadať.

Kedy?

Od pondelka do piatku

Kde?

V Bratislave, na Slovinskej ulici

Kto Ťa čaká?

Roj usilovných včielok a pestrofarebných motýľov. Pravdaže aj Vláčik, z ktorého môžeš objaviť veľa zaujímavých vecí a stretnúť nových kamarátov. Vláčik rozdáva srdiečka a vyčaruje úsmev na tvári.

Kto môže prísť?

Deti od 2 – 7 rokov, ktoré potrebujú nejakú medzistanicu.

Čo priniesť?

Seba samého, pyžamo, papučky, uteráčik, kefkú, pastu, pohárik.

Budeme ešte potrebovať:

Ochotného rodiča

Kvapku odvahy

Potôčik dôvery

Rieku usilovnosti

Oceán lásky

More trpezlivosti

Tešíme sa na Vás 😊

2. Vymedzenie vlastných cieľov a poslania výchovy a vzdelávania

Ciele výchovy a vzdelávania detí prichádzajúcich do diagnostických tried Materskej školy pri Diagnostickom centre sú totožné s cieľmi v bežných materských školách ale so zreteľom na ich špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby, ktoré vyplývajú z aktuálneho zdravotného znevýhodnenia.

Hlavným cieľom je predprimárna výchovno-vzdelávacia činnosť smerujúca k optimalizácii celkového vývinu dieťaťa a jeho schopnosti po diagnostickom pobyte zaradiť sa do vzdelávacieho procesu v bežnej materskej škole, v špeciálnej materskej škole alebo inom špecializovanom zariadení.

Ďalšie ciele vzdelávania vychádzajúce zo štátneho vzdelávacieho programu sú:

- stimulovať komplexný rozvoj osobnosti dieťaťa po stránke psychomotorickej, poznávacej, sociálnej, emocionálnej a morálnej,
- podporovať pozitívny vzťah dieťaťa k poznávaniu a učeniu hrou,
- uľahčiť plynulú adaptáciu dieťaťa na zmenené prostredie Diagnostického centra,
- rozvíjať individuálny potenciál so zreteľom na vekové, individuálne osobitosti a na zdravotné znevýhodnenie dieťaťa,
- špeciálnopedagogickým pôsobením podporovať identitu dieťaťa vo vzťahu k sebe a okoliu,
- nacvičovať sebaovládanie a vhodné formy sebahodnotenia,
- rozvíjať a skvalitňovať kompetencie dieťaťa,
- rozvíjať komunikačné schopnosti,
- vytvárať a posilňovať odolnosť detí voči náročným záťažovým situáciám v oblasti sociálnej komunikácie a negatívne pôsobiaceho okolitého prostredia,
- podporovať a rozvíjať u detí pozitívny postoj k zdraviu, podpory zdravia, prevencii, zdravej výžive, zdravého životného štýlu a viesť ich k praktickým činnostiam chrániacim zdravie,
- zvyšovať úroveň pracovných a sebaobslužných zručností vedúcich k celkovej samostatnosti dieťaťa,
- vo výchove a vzdelávaní prihliadať na rôzne sociokultúrne a socioekonomické zázemie dieťaťa,
- získavať dôveru rodičov prostredníctvom individuálneho poradenstva a nasmerovať ich na odborné poradenstvo s inými odborníkmi (pediater, logopéd, psychológ, rehabilitačný, sociálny pracovník a pod.).

Realizácia cieľov sa modifikuje podľa aktuálneho zdravotného a sociálneho znevýhodnenia dieťaťa.

3. Stupeň vzdelania, ktorý sa dosiahne absolvovaním školského vzdelávacieho programu

Materská škola poskytuje predprimárny stupeň vzdelávania.

4. Vlastné zameranie materskej školy

Do diagnostických tried Materskej školy pri Diagnostickom centre sú prijímané deti spravidla od 3 do 7 rokov, ktoré z rôznych dôvodov nemôžu navštevovať bežnú materskú školu alebo špeciálnu materskú školu.

Príčinou ich prijatia sú:

- vývinové poruchy (porucha aktivity a pozornosti, oneskorený alebo nerovnomerný psychomotorický vývin). Deti s touto poruchou tvoria najväčšiu skupinu. Porucha aktivity a pozornosti sa definuje ako skupina porúch správania, so začiatočnými prejavmi v predškolskom období života dieťaťa. Je to kombinácia hyperaktivity, poruchy pozornosti a neschopnosti sa primerane dlhší čas sústrediť na danú úlohu, pričom je toto správanie typické pre všetky situácie a je relatívne trvalé. Náprava prejavov týchto syndrémov počas predškolského veku nie je možná, je len ovplyvniteľná. Pri nevhodnom, najmä dlhodobejšom výchovnom prístupe, sa môžu v neskoršom veku sekundárne vyvinúť až asociálne formy správania a v školskom vzdelávaní špecifické poruchy učenia.
- sociálna úzkosť,
- problémová adaptácia,
- neurotické ťažkosti.

Pridruženým zdravotným problémom vývinových porúch býva narušená komunikačná schopnosť a niektoré deti sú aj zo sociálne znevýhodneného prostredia.

Cieľom diagnostického pobytu je pomôcť deťom a ich rodičom:

- zistiť pravdepodobné príčiny nevhodného správania,
- overovať vhodné výchovné postupy vzhľadom na konkrétnu situáciu v rodine a materskej škole,
- umožniť dieťaťu získať korektívnu skúsenosť na jeho neadekvátne správanie,
- poskytovať mu emocionálnu podporu a možnosť byť úspešný a pozitívne sociálne hodnotený,
- posilňovať autoreguláciu správania a odolnosť dieťaťa voči negatívnym vplyvom,
- rozvíjať sociálne a iné zručnosti.

Výchovno-vzdelávací proces v diagnostických triedach sa vyznačuje:

- včasnou špeciálnopedagogickou a psychologickou diagnostikou,
- výchovou a vzdelávaním podľa vypracovaného výchovno-vzdelávacieho programu, ktorý sa upravuje a dopĺňa podľa aktuálnych špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb dieťaťa,
- individuálnou a skupinovú prácou s dieťaťom,
- používaním špeciálnych metód a foriem vyučovania,
- zaradením špecifického obsahu,
- špecifickým postupom v hodnotení výchovno-vzdelávacích výsledkov,
- úzkou spoluprácou s rodičmi alebo zákonnými zástupcami dieťaťa.

Edukačné aktivity v diagnostických triedach sa realizujú analogicky ako v bežných materských školách, pričom sa zohľadňujú špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby detí vzhľadom na ich zdravotné znevýhodnenie. Učiteľky - špeciálne pedagogičky flexibilne prispôsobujú ponuky aktivít aktuálnemu zloženiu detí v triede a využívajú situačné rozhodovanie, ktoré rešpektuje záujmy, možnosti, potreby a nálady detí vzhľadom na ich osobitosti, aby sa mohli nenásilne rozvíjať, učiť a prežívať zážitky z úspechu.

Do MŠ čoraz častejšie prichádzajú deti s nesprávnymi stravovacími návykmi a denným režimom. Preto jedným z cieľom programu v MŠ je výchova k zdravému životnému štýlu - zvyšovaním fyzickej zdatnosti, otužovaním vzduchom, slnkom, vodou, dodržiavaním pitného režimu, konzumovaním ovocia a zeleniny, dodržiavaním zásad zdravej výživy. Každú stredu v týždni prinášajú deti s rodičmi čerstvé ovocie alebo zeleninu. Ich konzumáciou sa učia ako je pre zdravie

dôležité nahrádzať sladkosti práve ovocím a zeleninou, tým si chrániť vlastné zdravie a osvojovať si zdravé stravovacie návyky.

Špecifickou formou skupinovej práce s deťmi v MŠ pri DC je **Besiedka**. Uskutočňuje sa jedenkrát týždenne, sledujúc komunikačný, diagnostický a relaxačno-stimulačný cieľ. Jej obsah tvoria rôzne rituály, ktoré umožňujú deťom naplňať potrebu bezpečia a spolupatričnosti, zažiť úspech, poskytnúť priestor na emocionálnu a sociálnu podporu a prejavíť pozitívne sociálne správanie. Besiedka so živou a bezprostrednou atmosférou poskytuje deťom priestor na prezentáciu toho čo sa naučili, zažili, čo urobili. Je formou komunitnej skupinovej práce, ktorej neoddeliteľnou súčasťou je sociálne učenie. Dlhoročné skúsenosti a výsledky ukázali, že je jednou z najprístupnejších foriem všestrannej stimulácie osobnosti dieťaťa v predškolskom veku.

Psychológ v MŠ poskytuje rodičom informácie o výsledkoch diagnostického pobytu, poskytovaných odborných vyšetreniach o možnosti spolupráce s ČŠPP pri zariadení, individuálne pracuje s deťmi na počítačovom stimulačnom programe DYS-Com, ktorý slúži na rozvoj pozornosti a predchádzaniu špecifických porúch učenia, poskytuje deťom psychoterapiu a spolupracuje na vypracovávaní individuálneho vzdelávacieho programu.

Do edukačných aktivít učiteľky zahŕňajú podľa potreby cvičenia – grafomotorických, sebaobslužných a komunikačných zručností, ktoré sú uvedené v prílohe programu. Vo výchove a vzdelávaní uplatňujú špecifické prístupy, stratégie, metódy, ale hlavne individuálny prístup.

U detí s poruchami aktivity a pozornosti je nevyhnutné:

- porozumieť, prečo sa dieťa správa nevhodne, zistiť možné príčiny z rodinnej a školskej anamnézy,
- určiť pravidlá a hranice pri komunikácii s dieťaťom a ostatnými deťmi v triede – deti musia vedieť, aké činnosti ich čakajú, čo v určitých situáciách smú a čo nie,
  - dôsledne používať pravidlá a výchovné opatrenia,
  - zachovať pri akejkoľvek situácii pokoj – s dieťaťom sa vždy rozprávať pokojne a pomaly,
  - zabezpečiť pravidelnosť denného režimu a niektorých stereotypov,
  - motivovať dieťa k sebaovládaniu, sebakontrolu,
  - zapájať dieťa do záujmových a pohybových aktivít, v ktorých môže aspoň čiastočne uvoľniť napätie,
  - rešpektovať zvýšenú potrebu individuálneho vedenia,
  - od dieťaťa požadovať naraz len jednu požiadavku,
  - využívať jednoduché pomôcky, jednoduchých tvarov,
  - postupne prenášať na dieťa zodpovednosť, ceníť jeho snahu a úsilie, aj keď výsledok nie je dokonalý,
  - predchádzať výbuchom dieťaťa a odvrátiť jeho pozornosť od negatívnych javov,
  - odvieť dieťa pri silnom výbuchu zlosti od ostatných detí,
  - nepredlžovať konflikt trvaním na svojej požiadavke.

U detí s narušenou komunikačnou schopnosťou, ktorá býva pridruženým problémom vývinových porúch učiteľka:

- rešpektuje špecifické komunikačné schopnosti,
- podporuje dieťa v komunikácii, zameriava sa na obsah jeho sebvýjadrujúcej výpovede,
- reaguje na reč dieťaťa, dáva mu spätnú väzbu, oceňuje dieťa za pokroky v reči,
- edukačnými podmienkami zmiernuje vplyv narušenej komunikačnej schopnosti na rozvoj osobnosti dieťaťa,
- poskytuje správny rečový vzor, správnu výslovnosť, spisovnú a zrozumiteľnú reč,
- rozvíja obratnosť a koordináciu artikulačných orgánov dieťaťa v súlade s jeho celkovým psychomotorickým rozvojom, a to najmä rozvíjaním pohybových, grafomotorických a percepčno-motorických schopností,
- rozvíja a upevňuje správnu techniku dýchania prostredníctvom hrových aktivít,
- uplatňuje rytmizáciu a pohyb v sprievode básní, piesní, hier, riekaniek, hudobno-pohybových hier atď,
- reguluje hlasitosť rečového prejavu dieťaťa rôznymi hrami,
- realizuje často s dieťaťom dychové a artikulačné cvičenia a napodobňuje s nimi rôzne zvuky z bežného života,
- pomenúva predmety a obrázky ich názvami, prípadne vyberá zo skupiny pomenované,
- spolupracuje s rodičmi dieťaťa, aby mali jednotný vplyv na rozvoj reči dieťaťa.

Diagnostické centrum úzko spolupracuje s vysokošpecializovaným odborným ústavom pre deti s poruchami reči a učenia Dialóg spol. s r. o. na Jelačičovej ulici v Bratislave, kde odporúča deti, u ktorých si narušená komunikačná schopnosť vyžaduje cieľenú odbornú starostlivosť. Tá sa poskytuje formou ambulantnou alebo celodennou, pričom sa diagnostický pobyt načas preruší.

Deti zo sociálne znevýhodneného prostredia majú špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby a sú vzdelávané podľa individuálneho vzdelávacieho programu tak, ako iné deti v MŠ.

Z uvedených špecifik výchovno-vzdelávacieho procesu vyplývajú nasledujúce špecifické úlohy:

- uskutočniť špeciálnopedagogickú diagnostiku,
- na základe špeciálnopedagogickej diagnostiky vypracovať individuálny vzdelávací program zohľadňujúci konkrétne zdravotné znevýhodnenie,
- odporučiť možnosti ďalšieho vzdelávania dieťaťa a druh školského zariadenia (bežná MŠ, ŠMŠ, špeciálna trieda, školská integrácia, atď),
- vypracovať záverečnú správu, v ktorej učiteľ podáva návrh na používanie vhodných spôsobov práce s dieťaťom,
- poskytovať poradenskú, konzultačnú činnosť a metodickú pomoc rodičom alebo zákonným zástupcom dieťaťa pri výchovných problémoch, upriamovať ich pozornosť na pozitívne prejavy vo vývine a v správaní dieťaťa a v prípade potreby ich nasmerovať na ďalšie odborné poradenstvo (pediater, psychiater, logopéd, sociálny kurátor atď).

Na plnenie diagnostických úloh sú v MŠ pri DC zriadené 2 triedy s maximálnym počtom 8 detí v jednej triede, pričom sa spravidla zaraďujú podľa veku. Detská skupina je otvorená, deti prichádzajú a odchádzajú priebežne počas celého roka.

V MŠ sa realizujú **projekty:**

S OLO zadarmo do ZOO – projekt hravou formou, metódami zážitkového učenia, rozvojom kreativity a súťaživosti pôsobí na rozvoj vedomostí detí o separácii odpadov a správneho nakladania s nimi.

Psík náš kamarát – počas hodinových stretnutí so psami, majú deti možnosť pocvičiť hrubú aj jemnú motoriku a pri tom sa osmeľovať a zoznamovať so psíkmi.

Prehliadka sanitiek v areáli škôlky – deti sa majú možnosť oboznámiť so zariadením sanitky a hravou formou sa dozvedia aké prístroje slúžia na záchranu ľudského života.

Okrem uvedených projektov organizuje MŠ návštevy **BIBIANY – medzinárodného domu umenia pre deti**, kde sa zúčastňujú interaktívnych výstav dopĺňaných divadelnými predstaveniami, tvorivými dielňami, hudobnými programami určenými pre deti predškolského veku.

Asi raz do roka navštevujú deti **Detcké múzeum**, ktoré ponúka množstvo vzdelávaco-poznávacích aktivít.

5. Dĺžka štúdia a formy výchovy a vzdelávania

Pobyt dieťaťa trvá počas diagnostikovania spravidla 3-6 mesiacov. Dĺžka pobytu je závislá aj od spôsobu umiestnenia, ktoré môže byť na základe:

- žiadosti zákonného zástupcu dieťaťa
- dohody so zariadením, v ktorom sa vykonáva rozhodnutie súdu (krízové centrum, DeD),
- predbežného opatrenia.

Forma výchovy a vzdelávania je celodenná alebo nepretržitá.

Pravidelne sa opakujúce činnosti sú usporiadané v dennom poriadku (príloha programu), v ktorom sa striedajú:

- hry a hrové činnosti,
- pohybové a relaxačné cvičenia,
- pobyt vonku,
- odpočinok,
- činnosti zabezpečujúce životosprávu (osobná hygiena, stravovanie, stolovanie).

6. Profil absolventa

Profil absolventa dieťaťa umiestneného v Diagnostickom centre je koncipovaný s ohľadom na kľúčové kompetencie dieťaťa podľa Štátneho vzdelávacieho programu pre predprimárne vzdelávanie v materských školách, prostredníctvom kompetencií uvedených vo vzdelávacom programe pre choré a zdravotne oslabené deti. Sú v nasledujúcej tabuľke:

1. Komunikačné kompetencie	<ul style="list-style-type: none"> - vedie monológ, nadväzuje dialóg a rozhovor s deťmi i dospelými, - počúva aktívne a s porozumením, vníma informácie z rôznych médií, - vyjadruje svoje myšlienky, názory prostredníctvom verbálnej i neverbálnej komunikácie, - reprodukuje texty prostredníctvom verbálnej i neverbálnej komunikácie, - volí primeraný spôsob komunikácie vzhľadom na situáciu, - reprodukuje osvojené poznatky,
-----------------------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> - prejavuje predčitateľskú gramotnosť, - chápe a rozlišuje, že niektorí ľudia sa dorozumievajú aj inými jazykmi.
2. Matematické kompetencie a kompetencie v oblasti vedy a techniky	<ul style="list-style-type: none"> - dokáže rozlíšiť predmety rôznej veľkosti, tvarov a účelne s nimi manipulovať, - využíva primerané pojmy, znaky a symboly, - rieši jednoduché problémové úlohy, - uplatňuje v hre a primerane aj v rôznych situáciách matematické myslenie, - rieši úlohy pokusom a omylom alebo podľa zadávaných inštrukcií, odstraňuje prípadné chyby .
3. Digitálne kompetencie	<ul style="list-style-type: none"> - ovláda na základe nápodoby a slovných inštrukcií dospelého na elementárnej úrovni prácu s počítačom (zapnutie, vypnutie, manipulácia s myšou), s detskými edukačnými programami, - využíva rôzne zdroje získavania informácií (od osôb v okolitom prostredí, z detských kníh, časopisov a encyklopédií, prostredníctvom IKT, z rôznych médií), - prejavuje radosť zo samostatne získaných informácií, - hľadá a objavuje súvislosti medzi jednotlivými informáciami.
4. Kompetencie učiť sa, riešiť problémy, tvorivo a kriticky myslieť	<ul style="list-style-type: none"> - používa v činnosti všetky zmysly, - prejavuje zvedavosť a spontánny záujem o spoznávanie nového, - pozoruje, skúma, experimentuje, - objavuje a hľadá súvislosti medzi vlastnými skúsenosťami a poznatkami, - aplikuje v hre, rôznych aktivitách a situáciách získané poznatky a skúsenosti, - kladie otázky a hľadá odpovede, aby porozumelo obklopujúcemu svetu vecí, javov, dejov a vzťahov, - učí sa spontánne (vlastnou zvedavosťou) aj zámerne (pod učiteľkiným vedením), - vyvíja vôľové úsilie v hre a inej činnosti, - prejavuje aktivitu v individuálnom i skupinovom učení, - hodnotí vlastný výkon, teší sa z vlastných výsledkov, uznáva aj výkon druhých, - zvláda základy učenia sa na základe osobnej motivácie, - naučí sa pracovať s hračkami, knihou, učebnými pomôckami, - sústreďí sa primerane dlhý čas na hru a na zámernú riadenú výchovno vzdelávaciu činnosť, - rieši samostatne/s pomocou učiteľky problémy v osobnej a spoločenskej rovine, - prezentuje svoje názory, prejavuje postoje, - uplatňuje vlastné predstavy pri riešení problémov, - objavuje a nachádza funkčnosť vecí, - objavuje algoritmus riešenia úloh pokusom a omylom alebo podľa zadávaných inštrukcií, - porovnáva podobnosti a rozdiely predmetov, javov, osôb atď., - hodnotí spontánne a samostatne vo svojom bezprostrednom okolí, čo sa mu páči/nepáči, čo je správne/nesprávne, čo je dobré/zlé na veciach, osobách.

<p>5. Sociálne a personálne kompetencie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uvedomuje si vlastnú identitu, - prejavuje v správaní vzťah k sebe a k iným, - vyjadruje svoje pocity, aktuálny citový stav, - odhaduje svoje možnosti a spôsobilosti, - uvedomuje si dôsledky svojho správania vzhľadom na iné osoby, - obhajuje seba a iných, - zaujíma sa o dianie v rodine, v materskej škole, v bezprostrednom okolí, - disponuje prvkami empatického správania, - správa sa v skupine, kolektíve podľa základných spoločenských pravidiel a noriem, - hrá sa a pracuje vo dvojici, v skupine, kolektíve, - s pomocou dospelých/samostatne plánuje, organizuje a hodnotí činnosť, - zotrvá v hre a inej činnosti, dokončí ju, - nadväzuje kontakty s druhými, vytvára si základy spoločenských vzťahov, - primerane rieši konflikty s pomocou dospelých/samostatne, - v primeranej miere pomáha druhým s pomocou dospelého/samostatne, - akceptuje a rešpektuje multikultúrne odlišnosti detí aj dospelých, - prejavuje ohľaduplnosť k svojmu prostrediu, - prejavuje ohľaduplnosť k svojmu okoliu.
<p>6. Občianske kompetencie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - primerane prejavuje úctu k rodičom a ostatným osobám, ku kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu, ktorého je občanom, k štátnemu jazyku, k materinskému jazyku a k svojej vlastnej kultúre, - vníma základné ľudské hodnoty, základné práva a povinnosti, - pozná štátne symboly Slovenskej republiky (zástava, hymna), - vie, že Bratislava je hlavné mesto Slovenskej republiky, - vníma kultúrne dedičstvo, sviatky a oslavy, - pozná niektoré zvyky charakteristické pre našu kultúru, - zaujíma sa o dianie v blízkom i širšom spoločenskom prostredí.
<p>7. Pracovné kompetencie</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ovláda pohybový aparát a telesné funkcie, - používa osvojené spôsoby pohybových činností v nových, neznámych, problémových situáciách, - zvláda základy sebaobsluhy a osobnej hygieny, - pozná a používa predmety dennej potreby, - pozná a rozlišuje rôzne druhy materiálov (ich charakteristické vlastnosti), - využíva jednoduché pracovné techniky s rôznym materiálom, - ovláda základné úkony bežného života, podieľa sa na jednoduchých praktických činnostiach.

7. Vzdelávacie oblasti

Vzdelávací program pre deti umiestnené v DC obsahuje tie isté vzdelávacie oblasti ako Štátny vzdelávací program pre predprimárne vzdelávanie v materských školách (2016).

Základnou úlohou Diagnostického centra je diagnostika, ktorá trvá spravidla 3-6 mesiacov a preto je umiestnenie dieťaťa len dočasné. Poruchy, s ktorými deti prichádzajú do DC sú takmer

totožné s chorými a oslabenými deťmi. Podľa MKCH 10 sú to najmä duševné poruchy a poruchy správania s kódom F90-F98.

Vzhľadom na uvedené, obsah a ciele vzdelávania jednotlivých vzdelávacích oblastí vychádzajú zo Vzdelávacieho programu pre deti choré a zdravotne oslabené.

Jazyk a komunikácia

Hlavným cieľom vzdelávacej oblasti *Jazyk a komunikácia* je rozvinutie komunikačných kompetencií dieťaťa vo všetkých jazykových rovinách s využitím špecifického rozvojového potenciálu písanej reči.

Matematika a práca s informáciami

Cieľom tejto vzdelávacej oblasti je poskytnúť základy matematických a informatických poznatkov a zručností, pomocou ktorých sa ďalej rozvíja matematické myslenie a matematické kompetencie nevyhnutné pre vzdelávanie na vyšších stupňoch vzdelávania. V rámci rozvoja geometrických predstáv sa požiadavky na výkon detí sústreďujú na orientáciu v priestore, poznávanie geometrických útvarov a na zoznamovanie sa s problematikou merania dĺžky.

Človek a príroda

Hlavným cieľom vzdelávacej oblasti *Človek a príroda* je počiatočný rozvoj prírodovednej gramotnosti. Úlohou učiteľky je viesť deti k vyjadrovaniu aktuálnych predstáv o predmetoch, javoch a situáciách určených vzdelávacími štandardmi tak, aby malo každé dieťa možnosť vyjadriť svoju predstavu a prostredníctvom premyslených podnetov učiteľky ju meniť a zdokonaľovať. Súčasťou rozvíjania prírodovednej gramotnosti je rozvíjanie špecifických spôsobilostí, ktoré dieťaťu dávajú nástroje na zorientovanie sa v nových poznávacích situáciách, pomáhajú mu systematizovať skúsenosť a vytvárať zmysluplné poznanie o fungovaní sveta.

Človek a spoločnosť

Vzdelávacia oblasť *Človek a spoločnosť* vedie dieťa k základnej orientácii v blízkom spoločenskom prostredí – v jeho časových, priestorových, sociálnych, medziľudských vzťahoch. Táto vzdelávacia oblasť sa orientuje na poznávanie spoločenského prostredia a na prosociálnu výchovu. V podoblasti Orientácia v priestore/okolí, Geografia okolia a História okolia sa sústreďuje na poznávanie a orientovanie sa v okolí prostredníctvom dominant mesta.

Človek a svet práce

Hlavným cieľom vzdelávacej oblasti *Človek a svet práce* je utváranie a rozvíjanie základných zručností dieťaťa zvládať úkony bežného dňa a zručností pri používaní nástrojov potrebných v bežnom živote, pričom sa dôraz kladie na rozvíjanie tých, ktoré sú v rámci vývinového hľadiska pre dieťa dôležité; napríklad vytvárať grafomotorické predispozície, lepšie zvládať sebaobslužné

činnosti, zvládať bežné úkony v domácnosti. Učiteľkinou úlohou je vytvárať dostatočný priestor s dostatočným materiálnym zabezpečením na to, aby každé dieťa malo rovnakú možnosť prakticky si rozvíjať zručnosti, ktoré sú špecifikované vzdelávacími štandardmi.

Umenie a kultúra

Vzdelávacia oblasť *Umenie a kultúra* má dve základné časti – *hudobnú výchovu a výtvarnú výchovu*. Hlavným cieľom hudobnej výchovy je rozvíjať elementárne hudobné schopnosti, zručnosti a návyky detí predškolského veku, ktoré sa stanú základom pre ich ďalšie plnohodnotné zmocňovanie sa hudby. Ide o komplex hudobných aktivít, ktoré sa navzájom prelínajú, podmieňujú, dopĺňajú, podporujú a zmysluplne integrujú. Hlavným cieľom výtvarnej výchovy je dosiahnuť, aby deti prostredníctvom hravých výtvarných činností s materiálmi a nástrojmi pomocou jednoduchých výtvarných vyjadrovacích prostriedkov vyjadrovali svoje predstavy, rozvíjali si fantáziu a tvorivosť, získavali a rozvíjali si elementárne výtvarné schopnosti, zručnosti a návyky.

Zdravie a pohyb

Hlavným cieľom vzdelávacej oblasti *Zdravie a pohyb* je poskytovať základné informácie súvisiace so zdravím a súčasne prostredníctvom vhodných telesných cvičení viesť dieťa k osvojeniu a zdokonaľovaniu pohybových schopností a zručností.

Vzdelávacie oblasti sú zapracované do učebných osnov. Tie sa skladajú z desiatich obsahových celkov, ktoré majú rozpracované stratégie výchovno-vzdelávacej činnosti, učebné zdroje, metódy a prostriedky hodnotenia dosiahnutia vytýčených výchovno-vzdelávacích cieľov. Každý obsahový celok obsahuje podtémy na jednotlivé týždne, kompetencie, obsahové a výkonové štandardy, oblasť a tematický okruh. Výkonové štandardy učiteľky rozpracovávajú v plánov výchovno-vzdelávacej činnosti do konkrétnych úloh, ktoré plnia počas celého dňa. Pri plánovaní zohľadňujú aktuálne zdravotné znevýhodnenie detí a ročné obdobie.

Vzdelávacie štandardy a učebné osnovy sú prílohou programu.

Tematický celok	Podtémy	Hlavné ciele výchovy a vzdelávania
<p>SEPTEMBER</p> <p>VÍTAME VÁS V MŠ</p> 	<p>Moji noví kamaráti</p> <p>Ja a moja rodina</p> <p>Jeseň prišla</p> <p>Exotické zvieratá</p>	<p>Uľahčiť dieťaťu plynulú adaptáciu na zmenené prostredie – vstup do MŠ.</p> <p>Rozvíjanie spolupráce a vzťahov, učiť deti kooperovať v skupine utvárať schopnosť a rešpektovať iných.</p> <p>Osvojovať si zručnosti sociálnej komunikácie a utváranie pozitívnych medziľudských vzťahov (úsmev, poďakovanie, pozdrav).</p> <p>Spoznávať exotické zvieratá návštevou ZOO</p>
<p>OKTÓBER</p> <p>ČO NÁM JESEŇ PONÚKA</p> 	<p>Kto sa o nás postará</p> <p>Cesta domov a do MŠ</p> <p>Jeseň v lese</p> <p>Košík plný vitamínov</p> <p>Jesenné strašidielka</p>	<p>Podnecovať záujem a pozitívny vzťah o pracovné činnosti a na základe tohto vzťahu vytvárať a upevňovať elementárne základy pracovnej morálky.</p> <p>Spoznať okolie MŠ a svojho domova. Priblížiť deťom krásy jesennej prírody a získať informácie o práci ľudí v záhrade, zbere úrody a jej ďalšom spracovaní.</p> <p>Rozvíjať u detí fantáziu zo zameraním na samostatnú a tvorivú činnosť, podnecovať a rozvíjať začiatky logického myslenia.</p>
<p>NOVEMBER</p> <p>ZDRAVÁ PÄŤKA</p>	<p>Ja a moje telo</p> <p>Bacile nás ohrozujú</p> <p>Vidieť a byť videný</p>	<p>Naučiť deti chrániť si svoje zdravie, orientovať sa vo vlastných telesných pocitoch, utvárať schopnosť ochrany pred chorobami.</p> <p>Viesť dieťa primárnej opatrnosti a starostlivosti o vlastnú bezpečnosť a bezpečnosť vrstovníkov a následne</p>

	<p>Kedy vstávam, kedy spím</p>	<p>v praktických situáciách uplatniť zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke v role chodca a cyklistu.</p> <p>Rozvíjať návyky správnej hygieny, uvedomovať si význam správnych hygienických návykov a zdravého štýlu.</p>
<p>DECEMBER</p> <p>ZIMA JE ZIMIČKA</p> 	<p>Snehové kráľovstvo navštívil Mikuláš</p> <hr/> <p>Zima je zimička</p> <hr/> <p>Vinšujem Vám</p>	<p>Posilňovať úctu ku kultúrnym a k ľudovým tradíciám nášho ľudu.</p> <p>Rozvíjanie tvorivosti, flexibility a fantázie v každodenných aktivitách, aby deti mali čo najviac a najrozmanitejších nápadov.</p> <p>Upevňovať svalovú činnosť rúk, najmä drobné svalstvo, zdokonaľovať senzomotorickú a viziomotorickú činnosť.</p>
<p>JANUÁR</p> <p>MY SA ZIMY NEBOJÍME</p> 	<p>Zimné športy</p> <hr/> <p>Zvieratá v zime</p> <hr/> <p>Neživá príroda</p> <hr/> <p>Farebné variácie</p>	<p>Utvárať emocionálne bohatý vzťah k prírode, pociťovať radosť s existencie zimných prírodných krás.</p> <p>Podporiť vzťah a záujem dieťaťa o poznávanie a učenie hrou, rozvíjať pocit uspokojenia z výsledku vlastnej činnosti.</p> <p>Podnecovať originalitu dieťaťa, ktorej prirodzeným dôsledkom je prirodzená schopnosť nezávislého myslenia.</p> <p>V rôznych hrových činnostiach posilňovať pamäť detí, rozvíjať pozorovacie schopnosti a zmyslové vnímanie.</p>
<p>FEBRUÁR</p> <p>VLÁČIK PLNÝ PREKVAPENÍ</p>	<p>Fašiangy Turice</p> <hr/> <p>Čím cestujem</p>	<p>Utvárať vzťah telesnej a duševnej rovnováhy, ktoré sú základom zachovania mentálneho zdravia.</p> <p>Na základe prirodzenej radosti z objavovania utvárať pozitívny vzťah k</p>

	Hudobné nástroje	intelektovým činnostiam a učeniu, učiť riešiť úlohy a problémy v kooperácií s inými deťmi.
	Morské živočíchy	Vytvárať dostatočný priestor na pohybové aktivity hry a činnosti pri pobyte vonku.
<p style="text-align: center;">MAREC</p> <p style="text-align: center;">JAR K NÁM LETÍ</p> 	Prečítaj si rozprávku	Na základe hlbokého estetického zážitku utvárať trvalý vzťah ku knihe a literárnemu umeniu, vyvolávať stav pohody a harmónie a tak posilňovať celkovú psychickú vyrovnanosť.
	Jarné prebudenie a rastlinky	Prostredníctvom jednoduchých a dieťaťu blízkych činností rozvíjanie kognitívnych kvalít dieťaťa, rozvíjať a spresňovať zmyslové vnímanie a zároveň prebúdzajú u detí enviromentálne cítenie to znamená k ochrane rastlinnej a živočíšnej ríše.
	Veľká noc	
	Zvieratá pri vode	Umožniť deťom hravé manipulovanie s rôznym výtvarným materiálom a tým rozvíjať elementárne výtvarné schopnosti a prehľbovať pozitívny vzťah k výtvarnému umeniu.
<p style="text-align: center;">APRÍL</p> <p style="text-align: center;">ROZMANITÝ SVET</p> 	Ľudské telo	Rozvíjať a podporovať zdravé sebavedomie a sebaistotu detí, podporovať jedinečnosť každého dieťaťa a posilňovať individualitu osobnosti a schopnosti byť sám sebou.
	Domáce zvieratká	Precítiť lásku k zemi a k životu na nej, učiť deti chrániť životné prostredie a chápať potrebu ochrany životného prostredia. Získať skúsenosti a objavovať vzťahy medzi objektmi okolitého sveta, zároveň rozvíjať priestorovú orientáciu a predstavivosť.
	Zem je naša planéta	
	Lesné zvieratá	Oboznamovať a upevňovať znalosti o veľkom a rozmanitom svete, priblížiť svet flóry a fauny, vytvárať podmienky na tvorivosť detí s rozličnými materiálmi.

<p>MÁJ</p> <p>RADOSTNE A VESELO</p> 	<p>Ja a moja mama- Deň matiek</p>	<p>Posilňovať vzťah k rodine a matke a utvárať základné poznatky o narodení dieťaťa.</p>
	<p>V zdravom tele zdravý duch</p>	<p>Naučiť deti chrániť si svoje zdravie, orientovať sa vo vlastných telesných pocitoch, utvárať schopnosť ochrany pred chorobami.</p>
	<p>Poslúchaj ma jazýček</p>	<p>Posilňovať a rozvíjať vzťah k materinskému jazyku. Vytvárať pozitívnu sociálno-emocionálnu atmosféru, ktorá stimuluje aktivitu a samostatnosť v rečovom prejave dieťaťa, čím sa skvalitňuje jazyková a rečová kultúra detí.</p>
	<p>Všetci sme rovnakí a predsa iní</p>	<p>Pripravovať deti na život v slobodnej spoločnosti v duchu porozumenia znášanlivosti a tolerancie medzi národmi a národnosťami ako aj rovnosti pohlaví a ľudských rás. Učiť rešpektovať všeľudské hodnoty.</p>
<p>JÚN</p> <p>LETOM SVETOM</p> 	<p>Moje mesto- moja vlast'</p>	<p>Podporovať u detí lásku k domovu, posilňovať pozitívny vzťah k bezprostrednému a širšiemu spoločenskému a prírodnému prostrediu našej vlasti.</p>
	<p>Hmyz na lúke</p>	
	<p>Leto prichádza</p>	<p>Osvojovať si zručnosti trvalého estetického sebvýjadrovania rozvíjaním obrazotvornosti, predstavivosti a fantázie.</p>
	<p>Lúčime sa so škôlkou</p>	<p>Rôznymi edukačnými aktivitami upevňovať spresňovať a overovať získané vedomosti počas celého roka.</p>

8. Vyučovací jazyk

Vyučovacím jazykom je štátny jazyk Slovenskej republiky. Pre potreby diagnostiky je možné použiť aj iný jazyk napr. jazyk národnostnej menšiny alebo etnickej skupiny

9. Spôsob, podmienky ukončenia výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní

Ukončenie diagnostického pobytu je závislé od dĺžky diagnostikovania ale aj od dohody so zákonným zástupcom, dohody so zariadením, kde je dieťa umiestnené alebo od rozhodnutia súdu.

Materská škola nevydáva osvedčenie o ukončení predprimárneho vzdelávania, toto osvedčenie vydáva kmeňová materská škola.

Triedny učiteľ a psychológ vypracúva na základe priebežného špeciálno-pedagogického pozorovania a diagnostikovania, psychologického vyšetrenia písomnú záverečnú správu o dieťati, ktorá je súčasťou dokumentácie dieťaťa pri ukončení pobytu.

10. Personálne zabezpečenie

Pedagogický tím MŠ pri DC tvoria tri učiteľky, ktorých priamou nadriadenou je zástupkyňa riaditeľky. Odborný personál tvoria psychológ a sociálna pracovníčka. Pomocné práce vykonáva pomocná vychovávateľka.

Pedagogickí a odborní zamestnanci spĺňajú kvalifikačné požiadavky stanovené všeobecne záväznými právnymi predpismi, preukazujú odborné a osobnostné spôsobilosti, ktoré využívajú pri pedagogickej komunikácii, motivácii detí, ich diagnostikovaní, hodnotení a pozitívnom vedení. Ako súčasť celého kolektívu zamestnancov DC tímovo spolupracujú a kooperatívne riešia problémy DC.

11. Materiálno-technické a priestorové podmienky

Na plnenie diagnostických úloh slúžia v materskej škole 2 triedy s kapacitou 16 detí. Ďalšie priestory určené pre MŠ sú chodba so šatňou, viacúčelová miestnosť a sociálne zariadenie. Triedy sú vybavené účelným nábytkom, učebnými pomôckami, hračkami, detskou literatúrou a terapeutickými multifunkčnými kockami uloženými do tvaru relaxačného lôžka.

V samostatnom dvore sú preliezky, húpačky, pieskovisko a domček na hranie. Deti majú k dispozícii aj ihriská a polyfunkčný bazén na hranie v areáli DC. Na realizáciu edukačných aktivít a relaxáciu je možné využívať aj átrium s altánkom, trampolínou, húpačkami a miestnosť s upraveným povrchom – puzzle-žinenkou na rozvoj pohybových zručností.

Na zmiernenie a odstraňovanie dôsledkov zdravotného znevýhodnenia sa využíva terapeutická miestnosť na arteterapiu, dramaterapiu a muzikoterapiu.

12. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Zariadenie má primerane zabezpečené podmienky pre bezpečnosť a ochranu zdravia detí i zamestnancov. Bezpečnosť koordinuje bezpečnostný a požiarny technik, ktorý organizuje pravidelné školenia o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci.

Ochranu zdravia a zdravotnú starostlivosť detí koordinuje zdravotná sestra alebo iný zamestnanec v spolupráci s MUDr. Janou Dančovou v Zdravotnom stredisku Trnávka.

13. Vnútorý systém kontroly a hodnotenia detí

Hodnotenie detí sa uskutočňuje špeciálno-pedagogickým diagnostikovaním osobnosti dieťaťa pri rôznych činnostiach. Vyhodnocovanie individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu sa uskutočňuje zo zozbieraného hodnotiaceho portfólia (kresby, maľby, skladačky, práce v pracovných zošitoch, grafomotorické listy, analýza hry, atď). Pri hodnotení výsledkov detí sú akceptované ich možnosti a schopnosti vzhľadom k zdravotnému znevýhodneniu. Výsledky takýchto pozorovaní zapisujú učitelia do obalov IRP a zároveň sa stávajú podkladom pre napísanie záverečnej správy o dieťati, ktorá je súčasťou dokumentácie pri ukončení pobytu.

Deti sú počas pobytu vedené k hodnoteniu a sebahodnoteniu prostredníctvom:

- individuálneho rozhovoru,
- denného hodnotenia správania v skupine detí,
- týždenne v piatok na Besiedke, kde sa uskutočňuje prostredníctvom motivačného vláčika.

Tu prebieha aj prezentácia detských prác a preberaných úloh, ktoré sú stanovené v týždenných plánoch výchovno-vzdelávacej činnosti.

14. Vnútorý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy

Kontrolu a hodnotenie vykonávajú vedúci zamestnanci podľa plánov kontrolnej a hospitačnej činnosti. Formy:

- pozorovanie,
- hospitácia,
- rozhovor,
- sledovanie pokroku detí vo výsledkoch pod vedením učiteľa,
- hodnotenie výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti a pod.,
- hodnotenie pedagogických a odborných zamestnancov manažmentom školy,
- vzájomné hodnotenie učiteľov (čo si vyžaduje aj vzájomné hospitácie a „otvorené hodiny“).

Hodnotenie práce školy za školských rok je SWOT analýza, ktorej podkladom sú návrhy zamestnancov v oddeleniach DC. Závety SWOT analýzy z jednotlivých oddelení sú prezentované na Pedagogickej rade.

15. Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov

Kontinuálne vzdelávanie a supervízia je neoddeliteľnou súčasťou práce v DC. Pedagogickí zamestnanci majú možnosť absolvovať akreditované programy. Nevyhnutnou podmienkou odborných zamestnancov na prácu v terapeutických skupinách je absolvovanie akreditovaného psychoterapeutického výcviku. Návšteva odborných seminárov a konferencií ako aj prezentácia

najnovších poznatkov na aktuálne témy ako šikanovanie, rasizmus, extrémizmus, drogy, porucha vzťahovej väzby, práca s deťmi s ADHD, ADD je v zariadení potrebná najmä u začínajúcich pedagogických i odborných zamestnancoch.

DC organizuje z grantového programu v spolupráci s Radou vlády SR pre prevenciu kriminality vlastné zážitkové vzdelávanie komunitných foriem práce formou víkendového pobytu. Organizuje tiež odborné supervízne stretnutia formou bálintovských skupín v spolupráci s PdFUK Dr. Škovierom a Krízovým strediskom Dúha a SV pre UNICEF.

Problematika kontinuálneho vzdelávania pedagogických a odborných zamestnancov je podrobne rozpracovaná v Pláne kontinuálneho vzdelávania, ktorý tvorí prílohu Plánu práce Diagnostického centra.

Vzdelávací program prerokovaný na Pedagogickej rade dňa: 28.9.2017

Platnosť vzdelávacieho programu: od 1.10.2017